

Tulpenbroei op hergebruikt water

Onderzoekers vinden steeds meer manieren om tulpen te broeien. Na het nieuwtje van de waterbroei bouwen ze deze teelt flink uit. Ook de broeiers zelf zijn geïnteresseerd in verbeteringen. Kortom: de broei van tulpen op water staat volop in de belangstelling.

De Proeftuin in Zwaagdijk (NH) organiseerde begin maart een open dag over verschillende methoden van tulpenbroei. Daar kwamen veel telers op af. Veel aandacht ging natuurlijk uit naar de mogelijkheden van broeien op water. Uit onderzoeken is gebleken dat er legio kansen zijn voor telers op dit gebied, want de onderzoekers krijgen steeds beter door hoe tulpen zich gedragen op water.

Niet meer verslijming

De nieuwe teeltsystemen met druppelslangen en met een eb- en vloedregeling worden momenteel in Zwaagdijk in twee proeven vergeleken met de broei op stilstaand water. De resultaten van beide proeven met stromend water waren tot nu toe steeds 10 tot 20 procent beter dan de broei op stilstaand water en vergelijkbaar met de kwaliteit van broei op potgrond. „Bij deze teeltmethoden waren we aanvankelijk wel bang dat er een hoger percentage uitval zou zijn”, zei Hans Meester, onderzoeker bij Proeftuin Zwaagdijk.

Gevreesd werd dat het water de bacterie die verslijming van de wortels veroorzaakt, zich met het water verder door de kas zou verspreiden. „Als je bij stilstaand water verslijming krijgt, kun je die bak altijd weggooien. Maar verdere verspreiding is uitgesloten”, legde de onderzoeker uit. „Bij stromend water waren we bang dat de bacterie alle planten in de goot zou aantasten. Dit gebeurde echter niet.”

Ander onderzoek op de proeftuin wees uit dat een langere bewortelingsperiode gunstig is: het gewicht van de plant neemt niet alleen toe, maar een belangrijker pluspunt hiervan is misschien wel

dat het gewas gelijkmatiger bloeit. Het aantal wortels onder de bol neemt daarbij wel sterk toe.

„Maar bij de oogst hoeft dit geen punt te zijn”, zei Meester. Hij tilde een van de trays ter illustratie op waaruit de bolbloemen al waren geoogst. In de goot waren grote wortelkluwen achtergebleven. „Ze braken makkelijk af, waardoor het oogsten toch vlot verliep.”

Gesloten systeem

Ontsmetten van bollen is altijd nodig geweest bij broei op potgrond om aantastingen als *penicillium* te voorkomen. Voor waterbroei is in voorgaande proeven al ontdekt dat ontsmetten van bollen geen invloed heeft op het percentage uitval, het gewicht van de plant en op de plantlengte.

In een andere proef werd zelfs geconstateerd dat ontsmetting van de bollen met Captan-Sumico-Scala schade aan de wortels geeft en de broei niet ten goede komt, doordat de planten lichter

blijven. Vooral ontsmetting vlak voor de broei geeft dit beeld te zien.

Ook wordt er in Zwaagdijk onderzoek gedaan naar het hergebruik van restwater bij de broei op stilstaand water. Het water van eerdere trekken gebruikt men om tijdens de lopende trek de bakken bij te vullen. De resultaten van het bijvullen met gebruikt water en het bijvullen met nieuw water verschilde zo weinig dat Zwaagdijk hergebruik niet uitsluit. Een gesloten teeltsysteem lijkt dus mogelijk te zijn.

In de proef was het zelfs niet nodig om het water voor hergebruik te ontsmetten. Het gerecyclede water moet niet gebruikt worden tijdens de beworteling van de bollen in de koelcel. De onderzoekers kijken nog wel naar eventuele ophoping van natrium en chloor bij het hergebruik van water. Maar daar is nog niets over te zeggen, aldus de onderzoekers.

René van der Ende

De tulpenbroei op water biedt mogelijkheden voor een gesloten teelt.